सशस्त्र प्रहरी सहायक निरीक्षक (साधारण समूह, लेखा उपसमूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठयक्रम र परीक्षा योजना (Examination Scheme) देहाय बमोजिम ७ (सात) चरणमा विभाजन गरीएको छ ।

क्र.सं.	चरण	विषय	पूर्णाङ्क	कैफियत
१.	प्रथम	प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण	-	पहिलो (शुरु) चरणको परीक्षामा उत्तीर्ण हुने उम्मेदवारलाई मात्र त्यस पछिको चरणको परीक्षामा सहभागी गराईनेछ । लिखित परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क पूर्णाङ्कको ४० प्रतिशत हुनेछ ।
२.	द्वितीय	शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा	-	
३.	तृतीय	विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-	
४.	चतुर्थ	लिखित परीक्षा	३५०	
५.	पाँचौं	कम्प्यूटर सीप परीक्षा (प्रयोगात्मक)	१०	
६.	छैटौं	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण		
७.	सातौं	अन्तर्वार्ता परीक्षा	४५	

प्रत्येक चरणको विस्तृत विवरण निम्न बमोजीम रहेको छ ।

१. प्रथम चरणः- प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण

विवरण	उत्तीर्ण हुनको लागि न्यूनतम मापदण्ड	
	पुरुष	महिला
उचाई	कम्तिमा ६२ इन्च	कम्तिमा ६० इन्च
तौल	कम्तिमा ५० के.जी.	कम्तिमा ४२ के.जी.
छाती	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ इन्च, फुलाउदा कम्तिमा ३३ इन्च । कम्तिमा २ इन्च फुलाउनुपर्ने ।	नपर्ने
साधारण वियरिङ्ग	साधारण वियरिङ्गमा अनुत्तीर्ण हुने कारणहरुः	
	शारीरिक मापदण्ड (Physical Standards) १. टाउको तथा कपाल (Head and Hair) • टाउको वा शरीरको देखिने भागमा सेतो दुबी (Vitiligo) वा कपाल चक-चक परेर झर्ने दुबी (Alopecia Areata) भएको । • कपाल एक तिहाइभन्दा बढी झरेको, फुलेको, कृत्रिम रूपमा रङ्गाइएको वा अन्य कुनै अस्वाभाविक रूपमा परिवर्तन गरिएको । २. अनुहार (Face) • अनुहारमा १.५ से.मी. × १.५ से.मी. भन्दा ठूलो काटेको वा पोलेको दाग भएको । • जन्मजात दाग (Birth Mark) को हकमा पनि सोही मापदण्ड लागू हुने । • सिधा रेखाजस्तो दाग (Linear Scar) २.५ से.मी. भन्दा लामो तथा ३ मि.मि. भन्दा बढी चौडाइ भएको। ३. आँखा (Eyes) • डेढो आँखा (Squint/Strabismus) भएको । • रङ छुट्याउन नसक्ने (Colour Blindness) भएको ।	

- दुवै आँखाको आकार वा अवस्थिति (Position) असमान भएको ।
- दायाँ हात चलाउनेको हकमा वायाँ आँखा तथा वायाँ हात चलाउनेको हकमा दायाँ आँखा स्वतन्त्र रूपमा चिम्लन नसक्ने ।

४. बोली (Speech)

- तोते बोली, अस्पष्ट बोली, भकभके वा लठ्याँरो बोली भएको तथा स्पष्ट रूपमा सञ्चार गर्न नसक्ने ।

५. दाँत तथा मुख (Teeth and Oral Cavity)

- अस्वाभाविक रूपमा बाहिर निस्केको वा अत्याधिक उपडखापड दाँत वा दाहा भएको ।
- दुई वटासम्म स्थायी दाँत झरेको भए फिक्स प्रोस्थेसिस (Fixed Prosthesis) राखेको हुनुपर्ने ।
- रुट क्यानल ट्रिटमेन्ट (Root Canal Treatment: RCT) गरिएको दाँतमा क्याप/क्राउन (Cap/Crown) लगाएको हुनुपर्ने ।
- तीन वटासम्म किराले खाएको दाँत भरिएको अवस्थामा स्वीकार गर्न सकिने ।
- अगाडिका दाँत कृत्रिम (Artificial), किराले खाएका वा २ मि.मि. भन्दा वढी फाटिएका (Diastema) हुनु नहुने। भरिएका अगाडिका दाँत कार्यात्मक तथा सौन्दर्यात्मक रूपमा सामान्य देखिनुपर्ने ।

६. घाँटी, मेरुदण्ड तथा शरीरको बनावट (Neck, Spine and Trunk)

- ढाड कुप्रो (Kyphosis) भएको ।
- शरीर पूर्ण रूपमा अगाडि झुकाउन नसक्ने ।
- जिउ कोल्टे परेको (Scoliosis) ।

७. तौल तथा शारीरिक वनावट (Body Build)

- उचाइअनुसार निर्धारित तौल वा निर्धारित वि.एम.आई (Body Mass Index: BMI) भन्दा वढी तौल भएको (Overweight/Obesity) ।
- शरीर अत्याधिक मोटो तर हातखुट्टा अस्वाभाविक रूपमा झिनो देखिने ।
- अत्याधिक दुब्लो (Emaciated) भएको ।

८. हात, खुट्टा, घुँडा तथा पैताला (Upper and Lower Limbs, Knees and Feet)

- अङ्गभङ्ग भएको ।
- हात वा खुट्टा वाङ्गोटिङ्गो (Deformity) भएको ।
- हात वा खुट्टा लामो-छोटो भएको ।
- अङ्ग काटिएको (Amputated Limb) ।
- हात वा खुट्टा जोडिएको (Webbed/Fused) वा खप्टिएको (Contracture) ।
- हात वा खुट्टाका औंलाहरू अस्वाभाविक रूपमा फाटिएका वा एकआपसमा जोडिएका (Split/Fused Fingers or Toes)
- सामान्य रूपमा हुनुपर्ने अङ्ग वा औंला नभएको वा अतिरिक्त अङ्ग वा औंला (Supernumerary Limb/Digit) भएको ।
- नक-नी (Knock-knee) : दुवै खुट्टा जोडेर उभिँदा गोलिगाँठो (Medial Malleolus) वीच १० से.मी. भन्दा वढी दूरी भएको।
- नी-लक (Knee Lock) भएको ।
- बो-लेग (Bow Leg) : दुवै खुट्टा जोडेर उभिँदा घुँडावीच ८ से.मी. भन्दा वढी दूरी भएको वा रिकेट्स (Rickets) का कारण खुट्टा वाङ्गिएको ।
- अत्याधिक चेप्टो पैताला (Severe Flat Foot/Pes Planus) भएको ।

नेपाल सरकार,
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

	९. रक्तनली (Vascular System) • नशा फुल्ने/भेरिकोच (Varicose Veins) भएको । १०. छाला (Skin) • शरीरको देखिने भागबाहेक अन्य भागमा ३.५ से.मी. × ३.५ से.मी. भन्दा ठूलो काटेको, पोलेको वा अन्य प्रकारको दाग भएको । • शरीरका देखिने भागमा चिकित्सकीय दृष्टिले अस्वीकार्य देखिने दाग वा विकृति भएको । • शरीरको कुनै पनि भागमा ट्याटु (Tattoo) हुनु नहुने । तथापी, पूर्ण रूपमा मेटाइसकेपछि बाँकी दाग स्वाभाविक देखिएमा स्वीकार गर्न सकिने । • आफैंले जानाजानी बनाएको खत (Intentional Scar/Cut Mark), अक्षर, नाम वा अन्य चिन्ह भएको । • शरीरको कुनै पनि भागमा छरिएर अत्याधिक सङ्ख्यामा मुसा (Multiple Nevi/Moles) भएको ।
	नोटः यस मापदण्डमा स्पष्ट रूपमा उल्लेख नभएका जन्मजात (Congenital), प्राप्त (Acquired) वा अन्य कुनै शारीरिक विकृति, विकार वा कार्यगत असामान्यता (Functional Abnormality) चिकित्सकीय परीक्षणवाट सेवाको प्रकृति तथा कार्यसम्पादनमा प्रतिकूल प्रभाव पार्ने देखिएमा परीक्षणमा खटिएको चिकित्सकद्वारा अयोग्य ठहर गर्न सक्नेछ ।

द्रष्टव्यः-

प्रथम चरणको प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षणवाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

२. द्वितीय चरणः- शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा

विवरण	उत्तीर्ण हुनको लागि न्यूनतम मापदण्ड	
	पुरुष	महिला
३०० मि. दौड	५० सकेन्ड सम्म	६० सकेन्ड सम्म
सिट-अप	कम्तिमा १५ पटक	कम्तिमा ५ पटक
पुस-अप	कम्तिमा १५ पटक	कम्तिमा ५ पटक
चिन-अप	कम्तिमा ५ पटक	कम्तिमा १ पटक
३२०० मि. दौड	१६ मिनेट सम्म	१८ मिनेट सम्म

द्रष्टव्यः-

द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षावाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

३. तृतीय चरणः- विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगद्वारा तोकिएको चिकित्सक तथा अस्पतालवाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

1. General Personality Observation
2. Medical
3. General Physic (Surgical)
4. Dental
5. Eye Test (DV/CV)
6. ENT, BP
7. Pregnancy (For Female Candidate Only)

द्रष्टव्यः-

तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र चतुर्थ चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

४. चतुर्थ चरणः- लिखित परीक्षा (३५० अङ्क) ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या x अङ्कभार	समय
प्रथम	नेपाली	५०	२०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	व्याकरणः १५ प्रश्न x १ अङ्क = १५ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
				विषयगत	नेपाली रचनाः २ प्रश्न x १० अङ्क =२० अङ्क २ प्रश्न x ४ अङ्क = ८ अङ्क २ प्रश्न x ३.५ अङ्क = ७ अङ्क	
	अंग्रेजी English	५०	२०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	Grammar and Vocabulary: २० प्रश्न x १ अङ्क = २० अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
				विषयगत	Reading: २ प्रश्न x ३ अङ्क = ६ अङ्क, २ प्रश्न x २ अङ्क = ४ अङ्क, Writing: २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क	
द्वितीय	सामान्य ज्ञान र आई.क्यू.	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	७० प्रश्न x १ अङ्क = ७० अङ्क ३० प्रश्न x १ अङ्क = ३० अङ्क	२ घण्टा
	संविधान तथा कानूनहरु	५०	२०	विषयगत	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० अङ्क ८ प्रश्न x ५ अङ्क = ४० अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
तृतीय	पेशा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	१४ प्रश्न x ५ अङ्क = ७० अङ्क ३ प्रश्न x १० अङ्क = ३० अङ्क	३ घण्टा

द्रष्टव्यः

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।

२. प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।

३. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिने छ । तर, उत्तर नदिएको प्रश्न बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रजी ठुलो अक्षर (Capital letter) A,B,C मा लेख्नु पर्नेछ । सानो (Small letter) a,b,c अक्षर लेखेको वा अन्य कुनै संकेत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै पनि प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) वा अन्य कुनै विद्युतीय उपकरण (Electronic Device) को प्रयोग गर्न पाईने छैन ।

६. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

७. यस पाठ्यक्रममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु तथा [illegible] परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप [illegible] संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्क्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय
मानवस्रोत विभाग
स्वयम्भू, हलवाक, काठमाडौं

प्रथम पत्रः नेपाली र अंग्रेजी

खण्ड (A) नेपाली

पूर्णाङ्कः ५०
उत्तीर्णाङ्कः २०

समयः १ घण्टा ३० मिनेट
नेपाली विषयको लागि निम्न विषयवस्तुवाट प्रश्न संख्या र अङ्कभार निर्धारण गरी प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

१. व्याकरणः १५ अङ्क ।
सवै प्रश्नहरु वस्तुगत वहुवैकल्पिक हुनेछन । प्रत्येक विषयवाट कम्तिमा १ (एक) प्रश्न सोधिने छ ।

१.१. नाम (प्रकार)
१.२. सर्वनाम (प्रकार)
१.३. विशेषण (प्रकार)
१.४. काल (प्रकार)
१.५. क्रिया (प्रकार)
१.६. करण/अकरण
१.७. वाक्यमा प्रयोग (साधारण शब्दहरु र चलन चल्तीका उखान टुक्राहरु)
१.८. समास/विग्रह
१.९. लिङ्ग (प्रकार)
१.१०.वचन (प्रकार)
१.११.पुरुप (प्रकार, शब्द पहिचान)
१.१२.निपात (शब्द लेखन)

२. नेपाली रचनाः ३५ अङ्क सवै प्रश्न विषयगत हुनेछन ।

२.१. निवन्ध लेखन	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० अङ्क
२.२. पत्र लेखन/निवेदन लेखन	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० अङ्क
२.३. वोध	२ प्रश्न x ३.५ अङ्क = ७ अङ्क
२.४. संक्षेपीकरण	१ प्रश्न x ४ अङ्क = ४ अङ्क
२.५. विस्तृतीकरण	१ प्रश्न x ४ अङ्क = ४ अङ्क

खण्ड (ख) : English

Full Mark: 50

Pass Mark: 20

Time: 1 hour 30 minutes.

अंग्रेजी विषयको लागि निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको वस्तुगत बहुवैकल्पिक र विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

1. Grammar and Vocabulary (Multiple Choice Questions, at least one question from one topic): 20 (20x1=20)

1.1. Parts of Speech
2.2. Tense
2.3. Voice
2.4. Narration (Reported Speech)
2.5. Tag question
2.6. Article
2.7. Pronoun
2.8. Noun
2.9. Punctuation
2.10. Adjective
2.11. Synonym
2.12. Antonym
2.13. Single word

2. Reading: 10 marks

1.1. Reading Comprehension 2x3 = 6
2.2. Translation 2x2 = 4
a. English to Nepali
b. Nepali to English

3. Writing: 20 marks

3.1. Essay writing 1 x10 = 10
3.2. Letter writing 1 x10 = 10

द्वितीय पत्र : सामान्य ज्ञान, आई.क्यू. र नेपालको संविधान तथा कानूनहरु

खण्ड (A) : सामान्य ज्ञान

पूर्णाङ्क : १००
उत्तीर्णाङ्क : ४०

समय : २ घण्टा

सामान्य ज्ञान विषयको लागि निम्न विषयवस्तुवाट निम्नानुसारको वस्तुगत वहुवैकल्पिक प्रश्न सोधिनेछ ।

१. राष्ट्रिय : (३० प्रश्न x १ अङ्क =३० अङ्क)
- १.१.नेपालको इतिहास (वि.सं. २००७ साल देखि हालसम्म)
- १.२. ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिले नेपालका महत्वपूर्ण स्थलहरु
- १.३. भौगोलिक वनावट, जनसंख्या, हिम-शिखरहरु, नदी-नालाहरु, राजमार्गहरु
- १.४. संविधान, राजनैतिक अवस्था, स्थानीय सरकार र सुशासन
- १.५. नेपाली साहित्यकारहरु र तिनका रचनाहरु
- १.६. महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारहरु
- १.७. खेलकुद
- १.८. समसामयिक राष्ट्रिय घटनाहरु

२. अन्तराष्ट्रिय : (२० प्रश्न x १ अङ्क =२० अङ्क)
- २.१. भौगोलिक (महादेश, महासागर, नदी, ताल, पर्वत श्रृंखला)
- २.२. राजनैतिक, सामाजिक र आर्थिक
- २.३. संयुक्त राष्ट्र संघ (UN), सार्क (SAARC), विमस्टेक (BIMSTEC), र एसियन (ASEAN)
- २.४. खेलकुद (ओलम्पिक, दक्षिण एशियाली खेलकुद)
- २.५. समसामयिक अन्तर्राष्ट्रिय घटनाहरु

३. विविध : (२० प्रश्न x १ अङ्क =२० अङ्क)
- ३.१. सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८
- ३.२. सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२
- ३.३. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपालमा भर्ना सम्वन्धी समावेशी व्यवस्था
- ३.४. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपाल सम्वन्धी समसामयिक जानकारी
- ३.५. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपालको पद र श्रेणी
- ३.६. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपालको संयुक्त राष्ट्र संघमा सहभागिता
- ३.७. लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
- ३.८. आयकर ऐन, २०५८
- ३.९. आयकर नियमावली, २०५९
- ३.१०.मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- ३.११.मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३

खण्ड (B) आई.क्यू.

आई.क्यू.विषयको लागि निम्न विषयवस्तुवाट निम्नानुसारको वस्तुगत वहुवैकल्पिक प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

1. Numerical Reasoning: 10 (10x1=10) marks

1.1. Number Analogy
1.2. Number Classification/Odd One out
1.3. Number Series
1.4. Number Coding & Decoding
1.5. Percentage
1.6. Average
1.7. Profit & Loss
1.8. Ratio & Proportion
1.9. Data Interpretation
1.10. Mathematical Operations
1.11. Arithmetical Reasoning

2. Abstract Reasoning Test: 10 (10x1=10) marks

2.1. Series
2.2. Classification
2.3. Analytical Reasoning
2.4. Spotting Out the Embedded Figures
2.5. Figure Matrix
2.6. Paper Cutting
2.7. Rule Detection
2.8. Grouping of Identical Figures

3. Verbal Reasoning Test: 10 (10x1=10) marks

3.1. Series Completion
3.2. Classification
3.3. Blood Relationship
3.4. Direction Sense Test
3.5. Alphabet Test
3.6. Eligibility Test
3.7. Assertion and Reason
3.8. Situation Reaction Test

खण्ड (C): नेपालको संविधान तथा कानूनहरु

पूर्णाङ्कः ५०
उत्तीर्णाङ्कः २०

समयः १ घण्टा ३० मिनेट

नेपालको संविधान सम्वन्धी निम्न विषयहरुवाट निम्न अनुसारको विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

१. नेपालको संविधानको विकासक्रम (१ प्रश्न x ५ अङ्क= ५ अङ्क)

२. नेपालको वर्तमान संविधान (१ प्रश्न x १० अङ्क =१० अङ्क, १ प्रश्न x५ अङ्क = ५ अङ्क)

- २.१. वर्तमान संविधानको मुलभुत विशेषताहरु
- २.२. नागरिकता, मौलिक हक र कर्तव्य
- २.३. राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व
- २.४. राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको वाँडफाँड
- २.५. राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति सम्वन्धी व्यवस्था
- २.६. कार्यपालिका, न्यायपालिका र व्यवस्थापिका सम्वन्धी व्यवस्था
- २.७. संघीय आर्थिक कार्य प्रणाली सम्वन्धी व्यवस्था
- २.८. संवैधानिक अङ्ग र निकाय सम्वन्धी जानकारी
- २.९. राष्ट्रिय सुरक्षा सम्वन्धी व्यवस्था र संकटकालीन अधिकार
- २.१०.राजनैतिक दल र संक्रमणकालीन व्यवस्था
- २.११.संघ, प्रदेश र स्थानीय तह वीच अन्तर सम्वन्ध
- २.१२.अनुसूचीहरु (१ देखी ९ सम्म)

३. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपाल सम्वन्धी जानकारी (२ प्रश्न x ५ अङ्क = १० अङ्क)

- ३.१. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपालको ऐतिहासिक पृष्ठभूमी
- ३.२. सशस्त्र प्रहरी वल, नेपालको दर्जा र दर्जानी चिन्हहरु
- ३.३ सशस्त्र प्रहरी वल, नेपालको दर्जागत श्रेणी विभाजन
- ३.४. सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोग
- ३.५. संयुक्त राष्ट्र संघीय मिसन र सशस्त्र प्रहरी वल, नेपाल
- ३.६. विपद् व्यवस्थापनमा सशस्त्र प्रहरी वल, नेपाल
- ३.७. सीमा सुरक्षामा सशस्त्र प्रहरी वल, नेपाल

४. ऐन तथा नियमहरु (३ प्रश्न x ५ अङ्क = १५ अङ्क)

- ४.१. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
- ४.२. सैनिक ऐन, २०६३ को परिच्छेद २
- ४.३. प्रहरी ऐन, २०१२
- ४.४. सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ र सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२

५. विविध विषय (१ प्रश्न x ५ अङ्क = ५ अङ्क)

- ५.१. समावेशीकरण
- ५.२. मानवअधिकार
- ५.३. लैङ्गीक समता र समानता

तृतीय पत्रः पेशा सम्बन्धी

पूर्णाङ्कः १००
उत्तीर्णाङ्कः ४०

समयः ३ घण्टा

पेशा सम्बन्धी विषयको लागि निम्न विषयवस्तुवाट निम्न अनुसारको विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड (A) = ४५ अङ्क

१. आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्थापन (२ प्रश्न x ५ अङ्क =१० अङ्क, १ प्रश्न x १० अङ्क = १० अङ्क)

- १.१ वजेट अनुमान, स्वीकृती र निकासा
- १.२ खर्च लेखाङ्कन र प्रतिवेदन
- १.३ सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Public Sector Accounting Standard)
- १.४ खाता सूची (Charts off account)
- १.५ दोहोरो लेखा प्रणाली, नगद र प्रोदभावी आधारित लेखा प्रणाली
- १.६ लेखाफारम गोश्वारा भौचर, वैंक नगदी किताव, वजेट सिट, खर्चको फाँटवारी, पेश्की वाँकी विवरण, वैंक हिसाव विवरण, आर्थिक विवरण सम्वन्धी जानकारी
- १.७ लेखा प्रमुखको काम कर्तव्य र अधिकार एवं आर्थिक अनुशासनमा लेखा प्रमुखको भुमिका

२. सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्वन्धी जानकारी (१ प्रश्न x ५ अङ्क=५ अङ्क, १ प्रश्न x १० अङ्क = १० अङ्क)

- २.१ सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको उद्देश्य र सिद्धान्त
- २.२ खरिद कार्यको जिम्मेवारी र खरिद विधि
- २.३ खरिद सम्झौता कार्यान्वयन
- २.४ खरिद व्यवस्थापनमा आचरण सम्वन्धी व्यवस्था
- २.५ खरिद कार्यको अनुगमन
- २.६ सार्वजनिक खरिद सम्वन्धी कानूनी व्यवस्था

३. जिन्सी व्यवस्थापन (२ प्रश्न x ५ अङ्क =१० अङ्क)

- ३.१ जिन्सी श्रेस्ताको परिचय र महत्व
- ३.२ सरकारी सम्पत्तिको जिम्मा, लागत र संरक्षण
- ३.३ जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन कार्यान्वयन
- ३.४ वरवुझारथ व्यवस्था
- ३.५ लिलाम, मिनाहा र मर्मत संभार
- ३.६ वैदेशिक सहायतामा प्राप्त सामानको अभिलेख

खण्ड (B) = ५५ अङ्क

४ राजस्व र धरौटी श्रेस्ता सम्वन्धी जानकारी (३ प्रश्न x ५ अङ्क =१५ अङ्क)

- ४.१ संचित कोष र यसको संचालन
- ४.२ राजस्व दाखिला र राजश्व लेखा
- ४.३ राजस्वको केन्द्रीय हिसाव
- ४.४ राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली
- ४.५ धरौटी आम्दानी र लेखाङ्कन कार्यविधी

४.६ धरौटी सम्बन्धी व्यक्तिगत र गोश्वरा खाता

४.७ धरौटी सदरस्याहा सम्बन्धी व्यवस्था

५. लेखा परीक्षण प्रणाली र सम्बन्धित कानूनी व्यवस्था (४ प्रश्न x ५ अङ्क =२० अङ्क, १ प्रश्न x १० अङ्क = १० अङ्क)

५१ लेखा परीक्षणको परीचय, उद्देश्य एवं आधारभूत सिद्धान्त

५.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र आन्तरिक लेखा परीक्षण

५.३ महालेखापरीक्षकको कार्यालय, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयः काम, कर्तव्य र अधिकार

५.४ लेखापरीक्षणका नविनतम अवधारणा, सूचना प्रविधि, वातावरणीय, विधि विज्ञान लेखापरीक्षण

५.५ वेरुजु, वेरुजु फछ्यौट र सम्परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था

५.६ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ तथा नियमावली २०७७

५.७ भ्रमण खर्च नियमावली २०७७

६. विविध (२ प्रश्न x ५ अङ्क =१० अङ्क)

६.१ एकल कोष खाता प्रणाली (Treasury Single Account: TSA) परिचय, उद्देश्य, विशेषता तथा महत्व

६.२ IPFMS, e-GP, RMIS, e-Payment, LMBIS & PAMS-V2, CGAS+, NAMS, SuTRA सम्बन्धी जानकारी

द्रष्टव्यः-

चतुर्थ चरणको लिखित परीक्षावाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र पाँचौ चरणको प्रयोगात्मक परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

५. पाँचौ चरण :- कम्प्यूटर सीप परीक्षा (Computer Skill Test)

कम्प्यूटर सीप परीक्षण योजना (Computer Skill Test)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिषक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५	५ मिनेट
			English Typing	२.५	५ मिनेट
			Windows basic and Word processing	५	५ मिनेट

Contents

1. **Windows Basic**
   - Introduction to Graphical User Interface
   - Starting and shutting down Windows
   - Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
   - Concept of files and folders
   - Searching files and folders

2. **Word Processing**
   - Creating, saving and opening documents
   - Typing in Devanagari and English
   - Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
   - Inserting header, footer, page number
   - Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशनः-

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरुको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछः-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अङ्क
५ वा सो भन्दा वढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अङ्क
७.५ वा सो भन्दा वढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१० वा सो भन्दा वढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सो भन्दा वढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सो भन्दा वढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सो भन्दा वढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२० वा सो भन्दा वढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२२.५ वा सोभन्दा वढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सो भन्दा वढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरुको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अङ्क
६ वा सो भन्दा वढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अङ्क
९ वा सो भन्दा वढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१२ वा सो भन्दा वढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१५ वा सो भन्दा वढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सो भन्दा वढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
२१ वा सो भन्दा वढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सो भन्दा वढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२७ वा सोभन्दा वढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
३० वा सो भन्दा वढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान वमोजिम परीक्षार्थीहरुले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) = $\frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{5}$

द्रष्टव्य:-

पाँचौ चरणको प्रयोगात्मक परीक्षा कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test) वाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र छैटौं चरणको विशेष स्वास्थ्य परीक्षमा सम्मिलित गराइनेछ ।

६. छैठौं चरण :- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगद्वारा तोकिएको चिकित्सक तथा अस्पतालवाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

1. Blood (HB,TC,DC,ALB,SUG,M/E)
2. Chest (X-ray Report), Tuberculosis (TB)
3. Serum Creatinine
4. Urine Routine
5. HIV, HbsAg, VDRL
6. Anti HCV
7. Drug of Abuse (DOA) test
8. Urine Pregnancy Test (For Female Candidate Only)

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय
मानवश्रोत विभाग
स्वयम्भू, हलचोक, डाठमाडौं

द्रष्टव्यः-
छैठौं चरणको विशेष स्वास्थ्य परीक्षणवाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र सातौं चरणको अन्तर्वार्ता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

७. सातौं चरणः- अन्तर्वार्ता
सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगका सदस्यहरुद्वारा अन्तर्वार्ता मार्फत उम्मेदवारहरुको विषयवस्तु सम्बन्धी ज्ञान, तर्कशक्ति, अभिव्यक्ति क्षमता तथा व्यक्तित्व परीक्षण गरिनेछ ।

नोटः

१. शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क निम्नानुसारको हुनेछ ।
   क. प्रथम श्रेणी वा सो भन्दामाथि :- २ (दुइ)
   ख. द्वितिय श्रेणीका लागि :- १.५ (एक दशमलव पाँच)
   ग. तृतीय श्रेणीका लागि :- १ (एक)
   घ. श्रेणी नखुलेको शैक्षिक योग्यताको लागि द्वितीय श्रेणी बराबरको अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

२. चरणवद्ध रुपमा प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण, शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा र विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणमा छनौट भई लिखित परीक्षा तथा प्रयोगात्मक परीक्षामा उत्तीर्ण भएका उम्मेदवारहरुको लिखित परीक्षा, प्रयोगात्मक परीक्षा, अन्तर्वार्ता परीक्षा र शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क समेत जोडी हुन आउने योग्यताक्रम अनुसार सशस्त्र प्रहरी नियमावली बमोजिम अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।

३. पाठ्यक्रम लागू मितिः- २०८३/०५/२२ गते ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय
मानवश्रोत विभाग
खल्लमर्, हलचोक, काठमाडौं